

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
grada Istočno Sarajevo
za period 01.01-31.12.2016. godine**

Broj: RV056-17

Banja Luka, 30.11.2017. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	7
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	8
	1. Uvod	8
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	8
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	9
	4. Nabavke.....	11
	5. Priprema i donošenje budžeta	12
	6. Finansijski izvještaji	13
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	14
	6.1.1. Prihodi i primici.....	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci	16
	6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit).....	21
	6.2. Bilans uspjeha	21
	6.2.1. Prihodi.....	21
	6.2.2. Rashodi.....	21
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	22
	6.3. Bilans stanja.....	23
	6.3.1. Aktiva.....	23
	6.3.2. Pasiva.....	26
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	28
	6.4. Bilans novčanih tokova.....	28
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	29
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	29
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	29

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja grada Istočno Sarajevo koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2016. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za grad Istočno Sarajevo istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2016. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200-1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkama 6., 6.1.1., 6.1.2., 6.1.3., 6.2.1., 6.2.2., 6.2.3., 6.3.1., 6.3.2. izvještaja:

- Tokom 2016. godine, a i ranijih godina grad Istočno Sarajevo nije u potpunosti primjenjivao Pravilnik o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj te je prihode iskazivao na gotovinskoj osnovi;
- Grad Istočno Sarajevo i niži budžetski korisnici (Teritorijalna vatrogasna jedinica i Turistička organizacija Grada) prilikom evidentiranja proizvedene stalne imovine, nematerijalne proizvedene imovine, spornih ostalih dugoročnih potraživanja, trajnih izvora sredstava, rashoda obračunskog karaktera, izdataka za proizvedenu stalnu imovinu, neporeskih prihoda, prihoda obračunskog karaktera i primitaka nisu primjenili članove 20., 24., 61., 83., 95., 99., 120., 125. i 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova;
- Nepotpuna primjena navedenih pravilnika imala je za posljedicu potcijenjene (a/u/i): neporeske prihode (18.014 KM), prihode obračunskog karaktera (181.488 KM), rashode obračunskog karaktera (155.936 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (8.871 KM), primitke od finansijske imovine (228.401 KM), kratkoročna potraživanja (38.881 KM), proizvedenu stalnu imovinu (8.871 KM), trajne izvore sredstava (3.486 KM), neraspoređeni suficit (246.415 KM), finansijski rezultat ranijih godina (234.106 KM), finansijski rezultat tekuće godine (52.437 KM) i precijenjene: rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (8.871 KM) i kratkoročno razgraničene prihode (242.277 KM).

Kao što je navedeno pod tačkama 3. i 6.6. izvještaja:

- Prilikom popisa imovine i obaveza u Gradskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika nije u potpunosti poštovan Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza jer: u Gradskoj upravi nije izvršen popis svih potencijalnih obaveza-sudskih sporova u skladu sa članom 4.; Javne ustanove Srednjoškolski centar Pale i Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo nisu donijeli planove rada u skladu sa članom 17. tačka 1. i njihovi upravni odbori nisu usvajali izvještaje o popisu u skladu sa članom 21. tačka 1.;
- Grad Istočno Sarajevo nije izvršio popis cjelokupnih sudskih sporova niti su sporovi koji su objelodanjeni u Obrazloženjima/Napomenama usaglašeni sa Izvještajem Pravobranilaštva Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.7. izvještaja:

Napomene uz konsolidovane finansijske izvještaje Grada i Napomene uz finansijske izvještaje nižih budžetskih korisnika (Teritorijalna vatrogasna jedinica, Srednjoškolski centar Pale, Gradska razvojna agenciji i JU Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo) nisu u potpunosti sastavljene u skladu sa zahtjevima MRS JS 1- Presentacija finansijskih izvještaja, jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije prema zahtjevima MRS JS 1 i 17.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanog u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Gradonačelnik grada Istočno Sarajevo je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 30.11.2017. godine

V.d. glavnog revizora

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja grada Istočno Sarajevo za 2016. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u Konsolidovanom finansijskom izvještaju grada Istočno Sarajevo za 2016. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Revizijom nabavki kod nižih budžetskih korisnika Zakon o javnim nabavkama i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma nisu u cjelosti poštovani i to:

- Gradska razvojna agencija nije donijela plan nabavki niti izvještaj o nabavkama što nije u skladu sa članovima 17. i 75. Zakona o javnim nabavkama;
- JU Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo i Gradska razvojna agencija nisu donijele, niti uskladile postojeće interne pravilnike o postupku direktnog sporazuma u skladu članom 8. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma;
- JU Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo je provela direktni sporazum za izradu kataloga hotelskog smještaja na osnovu računa u iznosu od 3.200 KM (bez PDV-a) bez zaključivanja ugovora što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, gradonačelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje grada Istočno Sarajevo obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje grada Istočno Sarajevo.

Banja Luka, 30.11.2017. godine

V.d. glavnog revizora

Jovo Radukić, s.r

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučujemo gradonačelniku da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza provodi u skladu sa članom 4. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa; izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i da se popis svih sudskih sporova usaglasi sa evidencijama dobijenim od Pravobranilaštvo Republike Srpske prije objelodanjivanja u Napomenama uz finansijske izvještaje;
- 2) u potpunosti primjenjuje Pravilnik o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj u dijelu koji se odnosi na evidentiranje i ispravno klasifikovanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima, potraživanja, obaveza, prihoda, rashoda, finansijskog rezultata i sl.;
- 3) prilikom evidentiranja izgradnje puteva i autoputeva primjenjuje paragraf 21, MRS JS 17-Nekretnine, postrojenja i oprema;
- 4) u konsolidovane finansijske izvještaje Grada uključe finansijski izvještaji kontrolisanih entiteta u skladu sa odredbama člana 110. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj.

Preporučujemo gradonačelniku i starješini Teritorijalne vatrogasne jedinice da obezbijede da se:

- 5) sastavljanje finansijskih izvještaja kao i obrazac „Periodični izvještaj o izvršenju budžeta“ vrši u skladu sa članom 18. tačka 2., podtačke 5. i 6. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika;
- 6) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve relevantne informacije u svrhu razumijevanja finansijskih izvještaja, a u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike.

Preporučujemo direktorima Srednjoškolskog centar Pale, Gradske razvojne agencije i JU Turistička organizacija Grada da obezbijede da se:

- 7) prilikom popisa imovine i obaveza primjenjuju članovi 17. (tačka 1) i 21. (tačka 1) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 8) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve relevantne informacije u svrhu razumijevanja finansijskih izvještaja, a u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike.

Preporučujemo gradonačelniku, starješini teritorijalne vatrogasne jedinice i direktoru JU Turistička organizacija Grada da obezbijede da se:

- 9) prilikom evidentiranja zgrada i objekata, nematerijalne proizvedene imovine, spornih ostalih dugoročnih potraživanja, trajnih izvora sredstava, rashoda obračunskog karaktera, izdataka za proizvedenu stalnu imovinu, neporeskih prihoda, prihoda obračunskog karaktera i primitaka obezbijedi primjena članova 20., 24., 62., 86., 100., 105., 130., 131., 137. i 156. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučujemo direktoru Srednjoškolskog centar Pale da obezbijede:

- 10) uspostavljanje pomoćnih knjige za nepokretnosti, postrojenja i opremu u skladu sa članom 11. tačke 6. i 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučujemo direktoru Gradske razvojne agencije da:

- 11) u pomoćnim knjigama za nepokretnosti, postrojenja i opremu obezbijedi evidenciju stalnih sredstava po principu jedno stalno sredstvo jedan inventurni broj.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučujemo gradonačelniku da obezbijedi da se:

- 1) prilikom zaključivanja ugovora sa volonterima u potpunosti primjenjuje Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- 2) otklone nedostaci utvrđeni u sistemu internih kontrola koji se odnose na ažuriranje postojećih pravilnika i usklađivanje Pravilnika o platama, naknadama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih sa Odlukom o utvrđivanju uvećanja plate, visine primanja po osnovu rada i visine pomoći radniku.

Preporučujemo direktoru JU Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo da obezbijedi da se:

- 3) donese Pravilnik o platama, naknadama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih i uskladi sa Odlukom o utvrđivanju uvećanja plate, visine primanja po osnovu rada i visine pomoći radniku;
- 4) otklone nedostaci u vezi sa primjenom Pravilnika o postupku direktnog sporazuma u dijelu koji se odnosi na zaključivanje ugovora za provedene direktne sporazume, donesu i usklade interni pravilnici, članovi 7. i 8;
- 5) obračun i isplata dnevnica vrši u skladu sa članom 9. Uredbe o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

Preporučujemo direktoru Gradske razvojne agencije da obezbijedi:

- 6) potpunu primjenu Zakona o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na donošenje plana nabavki i izvještaja o provedenim nabavkama, članovi 17. i 75. kao i donošenje i usklađivanje internih pravilnika o postupku direktnog sporazuma u skladu sa članom 8. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

Preporučujemo Skupštini grada da:

- 7) Statutom precizno definiše prihode u nadležnosti grada i prihode u nadležnosti opština u sastavu grada Istočno Sarajevo;
- 8) obezbijedi da se izvrši analiza završenosti objekata i donesu odgovarajuće odluke o statusu objekata u pripremi u koja su ranijih godina uložena značajna sredstva kako bi se spriječilo devastiranje i dalje obezvrjeđivanje uložених javnih sredstava grada Istočno Sarajevo na osnovu kojih bi se izvršilo priznavanje i vrednovanje nefinansijske imovine u skladu sa zahtjevima MRS JS 17-Nekretnine, postojenja i oprema.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Budžet i Rebalans budžeta grada Istočno Sarajevo za 2016. godine;
- Odluka o izvršenju budžeta i rebalansa budžeta grada Istočno Sarajevo;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Opšti kolektivni ugovor i Odluka o primjeni odredaba opšteg kolektivnog ugovora;
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u administrativnoj službi grada Istočno Sarajevo;
- Pravilnik o platama, naknadama i ostali ličnim primanjima zaposlenih u gradskoj upravi grada Istočno Sarajevo;
- Zakon o radu;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o uređenju prostora i građenju;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o komunalnim djelatnostima;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o socijalnoj zaštiti;
- Uredba o izmjenama i dopunama uredbe o kategorijama i zvanjima i uslovima za obavljanje poslova službenika u jedinicama lokalne samouprave;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Grad Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) je teritorijalna jedinica lokalne samouprave. Područje Grada površine oko 1.426 km² čini šest opština koje su teritorijalno i ekonomski međusobno povezane i to: Pale, Istočno Novo Sarajevo, Istočna Ilidža, Istočni Stari Grad, Sokolac i Trnovo. Grad je administrativni, privredni, kulturni, univerzitetski i turistički centar u kojem prema podacima iz Strategije razvoja za period 2016-2020. godine živi oko 65.000 stanovnika.

Grad ostvaruje svoje nadležnosti prema Zakonu o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.101/04, 42/05, 118/05, 98/13 i 97/16) i drugim važećim propisima kojima su definisana područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja. Organi Grada su Skupština i gradonačelnik Grada. Skupština Grada (u daljem tekstu: Skupština) je predstavnički organ, organ odlučivanja i kreiranja politike Grada koji prema Statutu čini 31 odbornik, a gradonačelnik je izvršni organ vlasti, zastupa i predstavlja Grad, rukovodi gradskom upravom i odgovoran je za njen rad.

Sredstva za rad Grada u 2016. godini su obezbijeđena iz: poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera, primitaka od finansijske i nefinansijske imovine.

Pored gradske uprave iz budžeta Grada finansiraju se i niži budžetski korisnici: Teritorijalna vatrogasna jedinica; Gradska razvojna agencija; JU Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: Turistička organizacija); JU Srednjoškolski centar Pale; JU Srednjoškolski centar „Istočna Ilidža“; Srednja škola „28. Juni“ Istočno Novo Sarajevo i JU Srednjoškolski centar „Vasilije Ostroški“ Sokolac. Iz budžeta Grada su dodijeljena sredstva: JU Zavodu za planiranje i izgradnju grada, Matičnoj biblioteci grada Istočno Sarajevo, „EYOF“ 2019, Gradskom crvenom krstu, Regionalnoj boračkoj organizaciji, Kliničkom centru- bolnica Kasindo i domovima zdravlja Sokolac i Istočno Sarajevo, Univerzitetu Istočno Sarajevo i drugim korisnicima subvencija, grantova i doznaka na ime socijalnih davanja.

Revizijom su obuhvaćeni konsolidovani finansijski izvještaji Grada i to izvještaji: Gradske uprave, Gradske razvojne agencije, Turističke organizacije i JU Srednjoškolski centar Pale.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji dostavljene su primjedbe u zakonom propisanom roku. Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je sa dužnom pažnjom razmotrila iznesene primjedbe i konstatovala da nisu dostavljeni takvi dokazi koji bi značajno uticali na navode iz Nacrta izvještaja o reviziji već da se u najvećoj mjeri radi o obrazloženjima koja ne mogu promijeniti nalaze i zaključke, niti mišljenje Glavnog revizora. Primjedba pod rednim brojem 2 koja se odnosi na rashode za ostale kompjuterske usluge-pretplata za pristup podacima je uvažena, primjedba pod rednim brojem 7 koja se odnosi na uspostavljanje pomoćne knjige za nepokretnosti, postrojenja i opremu u Gradskoj razvojnoj agenciji je djelimično uvažena i izvršene su korekcije dijela teksta u izvještaju.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske u toku 2015. godine izvršila je reviziju sprovođenja preporuka datih u Izvještaju o reviziji Konsolidovanih finansijskih izvještaja grada Istočno Sarajevo za period 01.01-31.12.2012. godine. Prema Izvještaju

o sprovođenju preporuka (IP008-15 od 17.12.2015. godine) Grad je od ukupno 11 datih preporuka proveo 10, dok je jedna preporuka djelimično provedena. Djelimično provedena preporuka odnosi se na Izvještaj o popisu kod nižih budžetskih korisnika (JU Srednjoškolski centar „Istočna Ilidža“; JU Srednja škola „28.juni“ Istočno Novo Sarajevo; Gradska razvojna agencija Istočno Sarajevo) koji nisu u potpunosti sačinjeni u skladu sa članom 20. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Gradskoj upravi („Službene novine grada Istočno Sarajevo“, br.15/14, 16/16 i 26/16) sistematizovano je 76 radnih mjesta sa 99 izvršilaca.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u (Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici, Gradskoj razvojnoj agenciji i Turističkoj organizaciji) definisana je njihovim pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. U Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici sistematizovano je 12 radnih mjesta sa 53 izvršioca, Gradskoj razvojnoj agencije 5 radnih mjesta sa 7 izvršilaca i Turističkoj organizaciji 8 radnih mjesta sa 8 izvršilaca.

U navedenim institucijama na dan 31.12.2016. godine bilo je zaposleno 153 izvršioca, od toga: 141 na neodređeno vrijeme, 8 na određeno vrijeme, 4 funkcionera. U toku godine nisu angažovani pripravnici dok je na dan 31.12.2016. godine bilo angažovano 55 volontera.

Slabosti sistema internih kontrola ogledaju se u dijelu koji se odnosi na:

- šef kabineta ne ispunjava uslove definisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Gradske uprave (3 godine radnog iskustva);
- za radno mjesto savjetnik (u kabinetu gradonačelnika) nije određen broj izvršilaca niti je definisano potrebno radno iskustvo;
- Pravilnik o platama, naknadama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Gradskoj upravi nije usaglašen sa Odlukom o utvrđivanju uvećanja plate, visine primanja po osnovu rada i visine pomoći radniku („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.53/16) iako su obračun i isplata toplog obroka vršeni u skladu sa navedenom odlukom;
- najveći dio pravilnika o (korišćenju sredstava budžetske rezerve; postupku direktnog sporazuma; dodjeli stipendija i dr.) su doneseni u 2009. godini i 2010. godini i nisu ažurirani u odnosu na izmjene koje su u međuvremenu nastale;
- Turistička organizacija nije donijela Pravilnik o platama i naknadama;
- Statutom Grada i odlukama Skupštine Grada nisu precizno definisani prihodi koji su u nadležnosti Grada, a koji su u nadležnosti opština u sastavu Grada.

Preporučujemo gradonačelniku i direktoru Turističke organizacije da obezbijedi ažuriranje postojećih pravilnika, donošenje Pravilnika o platama i naknadama i njihovo usklađivanje sa Odlukom o utvrđivanju uvećanja plate, visine primanja po osnovu rada i visine pomoći radniku.

Preporučujemo Skupštini Grada da Statutom jasno definiše prihode u nadležnosti Grada i prihode u nadležnosti opština u sastavu Grada.

Trezorski obrasci u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici su sačinjeni prije nego što su provedene sve finansijske transakcije (nalog za otpis) te su više iskazana stanja u odnosu na bruto bilans i to na pozicijama: postrojenja i oprema (bruto iznos 6.093 KM,

ispravka vrijednosti 2.841 KM i neto iznos 3.250 KM) i dugoročna rezervisanja i razgraničenja (1.117 KM).

Preporučujemo starješini Teritorijalne vatrogasne jedinice da omogući da se prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja u potpunosti primjenjuje Pravilnik o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Prilikom popisa imovine i obaveza u Gradskoj upravi i kod nižih budžetskih korisnika nije u potpunosti poštovan Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 45/16) jer:

- nije izvršen popis svih potencijalnih obaveza za sudske sporove u skladu sa članom 4. (Gradska uprava);
- nisu doneseni planovi radi u skladu sa članom 17. tačka 1. (JU Srednjoškolski centar Pale i Turistička organizacija);
- odluke o usvajanju izvještaja o popisu kod nižih budžetskih korisnika nisu usvajali upravni odbori u skladu sa članom 21. tačka 1. (Gradska razvojna agencija i Turistička organizacija).

Preporučujemo gradonačelniku Grada i direktorima Srednjoškolskog centra Pale, Turističke organizacije i Gradske razvojne agencije da prilikom popisa imovine i obaveza obezbijede potpunu primjenu Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

JU Srednjoškolski centar Pale, Turistička organizacija i Gradska razvojna agencija u 2016. g. nisu obezbijedili pomoćne knjiga za nepokretnosti, postrojenja i opremu, što nije u skladu sa članom 11. tačke 6. i 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15). Turistička organizacija je u septembru 2017. godine uspostavila pomoćnu knjigu za opremu. Gradska razvojna agencija je u novembru 2017. godine uspostavila pomoćnu knjigu za opremu ali nije obezbijedena evidencija stalnih sredstava po principu jedno stalno sredstvo jedan inventurni broj, te se u okviru jednog inventurnog broja vodi više stalnih sredstava (stolice, računari, skener, faks i sl).

Preporučujemo direktoru JU Srednjoškolski centar Pale da obezbijedi uspostavljanje pomoćnih knjiga za nepokretnosti, postrojenja i opremu u skladu sa članom 11. tačke 6. i 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučujemo direktoru Gradske razvojne agencije da u pomoćnim knjigama za nepokretnosti, postrojenja i opremu obezbijedi evidenciju stalnih sredstava po principu jedno stalno sredstvo jedan inventurni broj.

Gradonačelnik je 2014. godine donio Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima dok su predsjednici upravnih odbora iste pravilnike donijeli za Gradsku razvojnu agenciju i Turističku organizaciju. Radno mjesto internog revizora nije popunjeno, ali je u toku 2016. godine gradonačelnik imenovao komisiju za internu kontrolu i interne kontrolne postupke u cilju nadzora nad funkcionisanjem rada nižih budžetskih korisnika i namjenskog korišćenja sredstava iz budžeta Grada. Komisija je izvršila kontrolu poslovanja za 2015. godinu u JU Srednjoškolski centar Istočna Ilidža i konstatovala da je njihovo poslovanje uređeno tako da na jasan i transparentan način prikazuje utrošak sredstava dobijenih iz budžeta Grada za 2015. godinu a preporuka je data u smislu da se u slučajevima koji to zahtijevaju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN) provedu potrebne procedure i izbor ponuđača. U 2017. godini je izvršena kontrola poslovanja nižih budžetskih korisnika za 2016. godinu i poslovanja do drugog/trećeg kvartala 2017. godine. Prilikom kontrole u Gradskoj razvojnoj agenciji nije uočeno nenamjensko trošenje sredstava iz budžeta Grada.

Uočene nepravilnosti su najviše prisutne kod: popunjavanja i pravdanja putnih naloga; računa za reprezentaciju na kojima nije navedena svrha utroška sredstava; određenih nabavke kod kojih nisu provedene zahtjevane procedure (JU Srednjoškolski centri Pale i Sokolac); ugovora o djelu u kojima nije definisan jasan osnov za utvrđivanje vrijednosti pojedinih stavki iz ugovora (Teritorijalna vatrogasna jedinica).

Takođe, prisutan je veliki broj tehničkih grešaka prilikom objavljivanja u Službenim novinama grada Istočno Sarajevo (u daljem tekstu Službene novine) i to:

-u broju 26/16 prilikom objavljivanja Ispravke pravilnika vrši se pozivanje na Pravilnik o izmjeni Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Gradske uprave objavljen u Službenim novinama br.21/16 od 21.07.2016. godine pri čemu se ne radi ni o tom broju niti o tom datumu Službenih novina;

-stupanjem na snagu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Gradske uprave prestao je da važi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Teritorijalne vatrogasne jedinice (Službene novine br.19/13). Međutim, i pored toga navedeni pravilnik je imao još dvije izmjene i dopune objavljene u Službenim novinama br.12/15 i 26/16. Nakon uočenog propusta od strane revizije dostavljena je Ispravka u kojoj se navodi da je u pitanju greška i da je Pravilnik objavljen u Službenim novinama br.19/13 i dalje na snazi.

Iz svega navedenog proizilazi da sistem internih kontrola nije uspostavljen na način koji bi u potpunosti obezbijedio istinito i fer izvještavanje i potpunu usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim propisima, što je osim ove tačke navedeno i ostalim tačkama izvještaja.

4. Nabavke

Grad je 30.12.2015. godine donio plan nabavki za 2016. godinu u ukupnom iznosu od 731.284 KM (bez PDV-a) i u toku godine nije bilo izmjena plana. Pored Gradske uprave u plan su uključene i nabavke za potrebe Teritorijalne vatrogasne jedinice. U toku godine provedene su 53 nabavke i zaključeno je ugovora u vrijednosti 744.416 KM (bez PDV-a), od toga: 3 otvorena postupaka (326.366 KM), 12 konkurentskih zahtjeva (279.734 KM), 36 direktnih postupaka (128.276 KM) i 2 postupka koji za predmet imaju usluge iz Aneksa 2 dio B (10.040 KM). Vrijednost ugovorenih nabavki je veća od planiranih vrijednosti jer planom nisu obuhvaćene nabavke: vatrogasne opreme-hidraulično baterijski razvalni alat (29.725 KM), servera (6.000 KM) i medijskih usluga (5.128 KM) za koje su donesene posebne odluke u skladu sa članom 17. ZJN. Prilikom planiranja nabavke vatrogasnog vozila plan je obuhvatio samo iznos od 85.470 KM za dio koji će biti finansiran iz budžeta Grada dok iznos od 200.000 KM koji će se finansirati iz sredstava Vatrogasnog saveza Republike Srpske nije sadržan u planu, te je plan potcijenjen u najmanjem iznosu od 200.000 KM. Ugovor za nabavku pomenutog vatrogasnog vozila je zaključen 19.12.2016. godine na iznos od 269.700 KM (bez PDV-a) i prema odredbama ugovora izvršena je avansna uplata (65% od vrijednosti ugovora) u iznosu od 205.107 KM, od čega je 200.000 KM plaćeno asignacijom od strane Vatrogasnog saveza, a iznos od 5.107 KM iz budžeta Grada. U toku revizije izvršena je isporuka vatrogasnog vozila ali razlika po ugovoru još nije uplaćena.

Revizijom je obuhvaćeno 10 nabavki ukupne vrijednosti 505.375 KM (bez PDV-a), što čini 68% od ukupne vrijednosti zaključenih ugovora i to: dva ugovora otvorenim postupkom, šest konkurentskim zahtjevom i po jedan ugovor direktnim postupkom i u skladu sa Pravilnikom o postupku dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II dio B. Otvorenim postupkom su nabavljeni gorivo (38.620 KM) i prateće vatrogasno vozilo (269.700 KM). Konkurentskim zahtjevom su izvršeni radovi na vatrogasnim domovima (54.297 KM) i usluge iznajmljivanja mrežnih štampača (11.200 KM) kao i nabavke

vatrogasne opreme (29.725 KM), vatrogasnih uniformi (32.894 KM), građevinskih radova horizontalne signalizacije (30.741 KM) i putničkog motornog vozila (25.600 KM). Direktnim sporazumom su izvršeni radovi na sanaciji vanjske ograde oko autobuske stanice (5.998 KM), a u skladu sa Pravilnikom o postupku dodjele ugovora o uslugama iz aneksa II dio B dodijeljen je ugovor za ugostiteljske usluge organizacije proslave krsne slave Grada (6.600 KM).

Revizijom nabavki kod nižih budžetskih korisnika, Zakon o javnim nabavkama i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 90/14) nije u cjelosti poštovan i to:

- Gradska razvojna agencija nije donijela plan nabavki niti izvještaj o nabavkama što nije u skladu sa članovima 17. i 75. Zakona o javnim nabavkama;
- Turistička organizacija i Gradska razvojna agencija nisu donijele, niti uskladile postojeće interne pravilnike o postupku direktnog sporazuma u skladu sa članom 8. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma;
- Turistička organizacija je provela direktni sporazum za izradu kataloga hotelskog smještaja na osnovu računa u iznosu od 3.200 KM (bez PDV-a) bez zaključivanja ugovora što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

Preporučujemo direktorima Gradske razvojne agencije i Turističke organizacije grada da omoguće potpunu primjenu:

- Zakona o javnim nabavkama u dijelu koji se odnosi na donošenje plana nabavki i izvještaja o provedenim nabavkama, članovi 17. i 75.;

- Pravilnika o postupku direktnog sporazuma u dijelu koji se odnosi na zaključivanje ugovora za provedene direktne sporazume, donošenje i usklađivanje internih pravilnika, članovi 7. i 8.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština Grada je 15.12.2015. godine usvojila Budžet Grada za 2016. godinu u iznosu od 8.700.000 KM (Službene novine, br. 20/15).

U toku godine su donesena dva rebalansa od kojih je jedan usvojen 10.06.2016. godine u iznosu od 9.417.000 KM. Drugi rebalans je usvojen 22.11.2016. godine u iznosu od 9.301.200 KM, a čine ga: tekući rashodi (6.747.838 KM), transferi između budžetskih jedinica (1.393.000 KM), budžetska rezerva (130.000 KM), izdaci za nefinansijsku imovinu (461.242 KM), izdaci za finansijsku imovinu (153.000 KM) i izdaci za otplatu dugova (416.120 KM).

Odlukom o budžetu Grada za 2016. godinu u budžet su uvrštena neutrošena namjenska sredstva iz ranijeg perioda u iznosu od 123.500 KM. Čine ih rezervisana sredstva po obračunima za 2013. godinu i 2014. godinu i to po osnovu: okončanih situacija od preduzeća „Montaža“ d.o.o. i „MaksMara“ d.o.o. (74.378 KM) i Rješenja o oslobađanju PDV-a za nabavku vatrogasnih vozila (49.122 KM). U 2014. godini izvršena je rezervacija sredstava za nabavku dva vatrogasna vozila ali je rješenjima Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine iz 2015. godine navedena nabavka oslobođena plaćanja PDV-a. Dio sredstava u iznosu od 12.139 KM predstavljaju sredstva od protivpožarne zaštite koja su u 2016. godini utrošena za nabavku vatrogasnih uniformi, dok je ostatak sredstava iz budžeta Grada utrošen za nabavku vozila i servera u Gradskoj upravi. Takođe, u 2016. godini okončani su sudski sporovi te su rezervisana sredstva iz ranijeg perioda utrošena za isplatu glavnice duga preduzećima („MaksMara“ 29.915 KM i „Montaža“ 44.463 KM).

Skupština Grada je 28.04.2016. godine donijela Odluku o raspodjeli suficita iz 2015. godine u iznosu od 903.000 KM koja su obuhvaćena Rebalansom budžeta za 2016. godinu i u potpunosti su utrošena u skladu sa navedenom Odlukom.

Ukupno planirana budžetska rezerva (130.000 KM) realizovana je u iznosu od 129.933 KM i to za: grantove (36.793 KM), doznake na ime socijalne zaštite (71.440 KM) i ostalu budžetsku potrošnju- sudska izvršenja (21.700 KM).

U Službenim novinama br.24/16 objavljena je Odluka o rebalansu budžeta za 2016. godinu. U tabeli Budžetski rashodi i izdaci došlo je do greške te su rashoda za bruto plate uneseni više za 1.500 KM dok su rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih uneseni manje za 1.500 KM u odnosu na planirane rashode po organizacionoj klasifikaciji. Greška koja je nastala prilikom sabiranja i popunjavanja zbirne tabele Budžetski rashodi i izdaci nije uočena prije objavljivanja u Službenim novinama i kao takva je objavljena. U obrascu „Periodični izvještaj o izvršenju budžeta“ („PIB“) u koloni konačni budžet uneseni su podaci iz Rebalansa budžeta po organizacionoj strukturi. Podaci iz obrasca „PIB“ kolona konačni budžet na poziciji rashodi za plate i naknade se razlikuju u odnosu na podatke iz konačnog rebalansa, te posljedično utiču i na tačnost podataka u koloni izvršenje, što nije u skladu sa članom 24. tačka 2. pod (d i đ) Pravilnika o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 16/11).

Preporučujemo gradonačelniku Grada da omogući sastavljanje obrasca Periodični izvještaj o izvršenju budžeta u skladu sa članom 18. tačka 2., podtačke 5. i 6. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

U toku godine provedeno je 25 realokacija u vrijednosti 209.917 KM, od čega 14 nakon donošenja drugog rebalansa u vrijednosti 127.245 KM.

Izuzetno veliki broj realokacija (i nakon rebalansa budžeta) posljedica je nerealnog planiranja.

6. Finansijski izvještaji

Odjeljenje za finansije na osnovu podataka iz glavne knjige, sastavilo je konsolidovane finansijske izvještaje na propisanim obrascima i dostavilo ih 18.04.2017. godine Ministarstvu finansija Republike Srpske. Skupština je na sjednici održanoj 05.04.2017. godine razmatrala i usvojila Izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu. Grad je prema fondovskoj klasifikaciji sve podatke u poslovnim knjigama, uključujući i podatke nižih budžetskih korisnika, iskazao u okviru opšteg fonda (01) iako su dio sredstava po osnovu grantova iz zemlje i inostranstva ostvarile: Gradska razvojna agencija (75.036 KM) i Turistička organizacija (10.000 KM).

Tokom 2016. godine a i ranijih godina Grad nije u potpunosti primjenjivao Pravilnik o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 127/11), jer su prihodi iskazani na gotovinskoj osnovi, što je za posljedicu imalo nerealno iskazano stanje u okviru pojedinih pozicija nefinansijske imovine u stalnim sredstvima, potraživanja, obaveza, prihoda, rashoda, finansijskog rezultata i sl.

Preporučujemo gradonačelniku Grada da obezbijedi potpunu primjenu Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj u dijelu koji se odnosi na evidentiranje i ispravno klasifikovanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima, potraživanja, obaveza, prihoda, rashoda, finansijskog rezultata i sl.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

6.1.1. Prihodi i primici

Grad je iskazao budžetske prihode u iznosu od 7.453.974 KM u okviru rebalansom planiranih sredstava, a po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 18.014 KM.

Čine ih: poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi između budžetskih jedinica različitog nivoa vlasti.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 5.318.206 KM i za 6% su viši u odnosu na rebalansom planirana sredstva, a u najvećem iznosu čine ih indirektni porezi od Uprave za indirektno oporezivanje (5.300.966 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 2.019.426 KM i za 9% su niži u odnosu na rebalansom planirane. Čine ih najvećim dijelom: prihodi od zakupa i rente; naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga i ostali neporeski prihodi.

Prihodi od zakupa i rente iskazani su u iznosu od 227.863 KM, a odnose se najvećim dijelom na prihode od izdavanja u zakup objekata za potrebe „Centrotrans“ a.d. Istočno Sarajevo (150.985 KM), Sberbank (59.080 KM) i alternativnog smještaja (8.520 KM).

Gradska uprava usluge alternativnog smještaja iskazuje u okviru razgraničenih prihoda koje ukida u trenutku naplate i evidentira u korist prihoda od davanja u zakup što nije u skladu sa članom 119. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/10).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su u iznosu od 1.653.757 KM, a čine ih najvećim dijelom: komunalne i boravišne takse, naknade po raznim osnovama (za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa), za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara i prihodi od pružanja javnih usluga.

Komunalne takse su iskazane u iznosu od 760.710 KM, a definisane su odlukama Grada u skladu sa Zakonom o komunalnim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.4/12).

Boravišna taksa je iskazana u iznosu od 154.994 KM i definisana je Zakonom o boravišnoj taksi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.78/11 i 106/15).

Skupština Grada donosi odluke o raspodjeli prihoda od komunalnih i boravišnih taksa prikupljenih u toku godine.

Naknade po raznim osnovama iskazane su u iznosu od 571.382 KM, a odnose se na: naknade za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa-komunalne naknade i sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara.

Komunalne naknade (333.988 KM) definisane su odlukama o komunalnim naknadama na području Grada (Službene novine, br.3/12, 7/13 i 20/15).

Prilikom evidentiranja i naplate komunalne naknade ranijih i tekuće godine nije primjenjivano Upustvo o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos).

Odlukama Skupštine Grada definisan je način raspodjele sredstva naplaćenih po osnovu komunalnih taksa i naknada na način da 85% pripada Gradu a 15% udruženim opštinama. Iznos od 15% uplaćenih sredstava se vraća opštinama sa kojih prihod dolazi, a 85% ostaje za potrebe Grada, s tim što se svakog dana sredstva sa računa javnih prihoda uplaćuju na račun trezora Grada.

Grad nema otvoren poreski broj u Poreskoj upravi niti ima uspostavljene evidencije o potraživanjima, prihode iskazuje na gotovinskoj osnovi te stoga nema ni podatak o tome kolike prihode treba da ubire po navedenim naknadama. Opštine imaju uspostavljene evidencije o svojim potraživanjima koje usaglašavaju sa Poreskom upravom.

Iz svega navedenog proizilazi da bi Grad u saradnji sa šest opština koji su u sastavu Grada i Poreskom upravom trebao utvrditi način evidentiranja potraživanja za navedene naknade kao i vršiti usaglašavanje sa Poreskom upravom u cilju primjene Upustva o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi).

Sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara iskazana su u iznosu od 237.394 KM, a način prikupljanja i raspored sredstava su definisani članom 81. Zakona o zaštiti od požara („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.71/12).

Prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su u iznosu od 157.909 KM, a odnose se na: prihode od opštinskih organa uprave i vlastite prihode budžetskih korisnika.

Prihodi opštinskih organa uprave iskazani su u iznosu od 43.946 KM, a odnose se na prihode Teritorijalne vatrogasne jedinice za servisiranje protivpožarnih aparata (34.896 KM) i Gradske uprave (9.050 KM) za izdavanje saglasnosti (vodnih, ekoloških dozvola, kategorizacije objekata i sl.).

Teritorijalna vatrogasna jedinica je usluge servisiranja protivpožarnih aparata iskazala u okviru razgraničenih prihoda koje je ukinula u trenutku naplate i evidentira u korist prihoda opštinskih organa uprave što nije u skladu sa članom 120. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

Takođe, naplaćena sporna potraživanja iz ranijih godina Teritorijalna vatrogasna jedinica (4.127 KM) je iskazala u okviru redovnih, a ne prihoda obračunskog karaktera što nije u skladu sa članom 125. navedenog pravilnika.

Vlastiti prihodi budžetskih korisnika iskazani su u iznosu od 113.963 KM, a odnose se na vlastite prihode srednjih škola po osnovu izdavanja u zakup fiskulturnih sala, naplate prepisa dokumenata i izdavanja svjedočanstava.

Ostali neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 107.511 KM, a odnose se najvećim dijelom na prihode Gradske uprave i nižih budžetskih korisnika na ime refundacije od Fondova zdravstvenog osiguranja i dječije zaštite i prihoda po osnovu riješenih sudskih sporova u korist Grada (81.566 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 87.148 KM, a odnose se na grantove iz inostranstva koji su doznačeni Gradskoj razvojnoj agenciji po projektima (67.756 KM) i grantove iz zemlje u iznosu od 19.392 KM od kojih se najveći dio odnosi na grant Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine (10.000 KM) doznačen Turističkoj organizaciji.

Transferi jedinicama lokalne samouprave iskazani su u iznosu od 29.194 KM, od čega se najveći dio odnosi na transfer opštine Han Pijesak doznačen na ime materijalnih troškova za rad JU Srednjoškolski centar “Vasilije Ostroški” Sokolac (24.844 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 42.863 KM, a odnose se na primitke po osnovu PDV-a.

Primici od finansijske imovine iskazani su u iznosu od 815.212 KM, a po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 228.401 KM. Odnose se na primitke od naplate datih kredita po Projektu P2 za izgradnju Srpskog Sarajeva (784.228 KM), dok se iznos od 30.984 KM odnosi na primitke od JP “Vodovod i kanalizacija” Pale po pravosnažnoj i izvršnoj presudi Višeg privrednog suda u Banja Luci od 14.09.2015. godine.

Naplata komunalne naknade iz ranijih godina (223.310 KM) kao i spornih potraživanja iz ranijih godina u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici i Srednjoj školi "28. juni" Istočno Novo Sarajevo (5.091 KM) nisu iskazane u okviru primitaka od finansijske imovine koji se odnose na potraživanja iz ranijih godina što nije u skladu sa članom 137. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Budžetski rashodi Grada iskazani su u iznosu od 8.070.131 KM što je za 2% niže u odnosu na rebalansom planirana sredstva, a po nalazu revizije su precijenjeni u najmanjem iznosu od 8.871 KM.

Čine ih: tekući rashodi osim rashoda obračunskog karaktera (6.702.131 KM) i transferi između budžetskih jedinica istog nivoa vlasti (1.368.000 KM).

Tekuće rashode čine: rashodi za lična primanja; rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga; rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi; subvencije; grantovi i doznake na ime socijalne zaštite.

Rashodi za lična primanja iskazani su u iznosu od 3.652.171 KM (1% niže u odnosu na rebalansom planirana sredstva), a odnose se na rashode za bruto: plate i naknade troškova i ostalih ličnih primanja.

Rashodi za bruto plate iskazani su u iznosu od 2.659.391 KM od čega se na Gradsku upravu odnosi (1.804.557 KM), Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (665.906 KM), Gradsku razvojnu agenciju (89.634 KM) i Turističku organizaciju (99.294 KM).

Osnov za obračun plata u Gradskoj upravi, Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici i Gradskoj razvojnoj agenciji su: Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 114/07) na osnovu kojeg je zaključen Pojedinačni kolektivni ugovor za zaposlene u administrativnoj službi Grada; Pravilnik o platama i naknadama i ostalim ličnim primanjima zaposlenih u Gradskoj upravi (Službene novine, br. 15/14) i Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih u Gradskoj razvojnoj agenciji. Do 30.11.2016. godine primjenjivana je cijena rada od 102,50 KM, a nakon toga cijena rada je povećana na 120 KM. Iste cijene rada su primjenjivane i u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici i Gradskoj razvojnoj agenciji. Turistička organizacija nije donijela Pravilnik o platama i naknadama, a prilikom obračuna plata primjenjivala je cijenu rada od 135 KM.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 992.780 KM, a odnose se najvećim dijelom na naknade za: prevoz na posao i sa posla; topli obrok; regres za godišnji odmor; zimnicu; otpremnine; jubilarne nagrade; novčane pomoći u slučaju rođenja djeteta, smrti i bolesti; te porezi i doprinosi na naknade.

Rashodi za naknade za prevoz na posao i sa posla iskazani su u iznosu od 120.736 KM od čega se dio u iznosu od 63.008 KM odnosi na srednje škole, a ostatak (57.728 KM) na Gradsku upravu, Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu, Gradsku razvojnu agenciju i Turističku organizaciju. Gradonačelnik je u julu 2014. godine donio Pravilnik o visini naknade, postupku i načinu ostvarivanja prava na naknadu za prevoz na posao i sa posla kojim je ova naknada definisana u visini pune cijene povratne karte u javnom saobraćaju.

Rashodi za naknade za topli obrok iskazani su u iznosu 232.100 KM, a odnose se na Gradsku upravu (143.373 KM), Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (81.003 KM), Gradsku razvojnu agenciju (7.724 KM). Topli obrok je do juna 2016. godine obračunavan u iznosu 185 KM (50% najniže plate u Republici Srpskoj), dok je stupanjem na snagu Odluke o utvrđivanju uvećanja plate, visine primanja po osnovu rada i visine pomoći radniku od

01.07.2016. godine iznos toplog obroka definisan dnevno 0,75% prosječne neto plate za prethodnu godinu. Turistička organizacija nije obračunavala topli obrok na osnovu Odluke od 19.01.2016. godine.

Rashodi za regres za godišnji odmor iskazani su u iznosu od 159.999 KM, a odnose se na Gradsku upravu (99.899 KM), Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (49.950 KM), Gradsku razvojnu agenciju (5.550 KM) i Turističku organizaciju (4.600 KM). Gradonačelnik je donio odluku o isplati regresa u iznosu 1.110 KM (tri najniže plate) u skladu sa članom 14. stav 1. tačka d. Pojedinačnog kolektivnog ugovora koja se odnosila i na Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu. Gradska razvojna agencija je takođe donijela odluku o isplati regresa u istom iznosu, dok je Turistička organizacija donijela odluku o isplati regresa u iznosu od 1.000 KM.

Rashodi za zimnicu iskazani su u iznosu 108.500 KM, a odnose se na: Gradsku upravu (67.500 KM), Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (34.750 KM), Gradsku razvojnu agenciju (3.750 KM) i Turističku organizaciju (2.500 KM). Pojedinačnim kolektivnim ugovorom u članu 15. propisano je da se u toku godine zaposlenim radnicima obezbjeđuje zimnica u visini tri prosječne plate ostvarene kod poslodavca, a najmanje u visini tri najniže plate u Republici Srpskoj za svako davanje ponaosob. Gradonačelnik je zbog ograničenih budžetskih sredstava i poštovanja načela racionalnosti i štednje donio odluku o isplati zimnice u manjem iznosu (neto iznos od 750 KM).

Rashodi za jubilarne nagrade iskazni su u iznose 11.942 KM, a isplaćeni su samo u Gradskoj upravi. Gradonačelnik je u skladu sa članom 17. Pojedinačnog kolektivnog ugovora donio odluku o isplati jubilarne nagrade u visini prosječne plate u Gradskoj upravi (853 KM) za 14 zaposlenih koji su ostvarili 20 godina radnog staža.

Rashodi za novčane pomoći porodici u slučaju smrti radnika i članova uže porodice iskazani su u iznosu od 13.931 KM.

Rashodi za poreze i doprinose na naknade iskazani su u iznosu od 337.423 KM.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 1.549.770 KM, a odnose se najvećim dijelom na rashode po osnovu: utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga; režijskog materijala; materijala za posebne namjene; tekućeg održavanja; putovanja i smještaja; stručnih usluga i ostali nepomenuti rashodi.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 439.435 KM i za 3% su niži u odnosu na rebalansom planirana sredstva. U najvećem iznosu čine ih rashodi po osnovu: utroška električne energije (79.663 KM), centralnog grijanja (129.461 KM), utroška ogrevnog drveta (48.649 KM), odvoza smeća (35.842 KM), korišćenja fiksnih telefona (30.716 KM), mobilnih telefona (8.944 KM) i poštanskih usluga (53.438 KM). Pravo na upotrebu mobilnih telefona u gradskoj upravi ostvaruje 26 zaposlenih u iznosu pretplate, a gradonačelnik i predsjednik Skupštine Grada ostvaruju pravo u iznosu od 150 KM mjesečno.

Rashodi za tekuće održavanje iskazni su u iznosu od 125.156 KM i za 15% su niži u odnosu na rebalansom planirana sredstva. Čine ih najvećim dijelom rashodi za: ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada (27.083 KM); održavanje objekata drumskog saobraćaja (50.684 KM) i tekuće održavanje prevoznih sredstava (34.261 KM). Izgradnja vještačkih izbočina („ležećih policajaca“) u iznosu 5.946 KM iskazana je u okviru tekućeg održavanja objekata drumskog saobraćaja umjesto u okviru putne mreže što nije u skladu sa paragrafom 21, MRS JS 17-Nekretnine, postrojenja i oprema, te su rashodi tekućeg održavanja objekata drumskog saobraćaja precijenjeni dok su putevi i autoputevi i rashodi po osnovu obračuna amortizacije potcijenjeni.

Preporučujemo gradonačelniku da prilikom evidentiranja izgradnje puteva i autoputeva obezbijedi primjenu paragrafa 21, MRS JS 17-Nekretnine, postrojenja i oprema.

Pravilnikom o korištenju motornih vozila Grada propisan je način korištenja vozila, održavanje i obezbjeđenje. Od ukupno 32 vozila na Gradsku upravu se odnosi 12, Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu 18 i po 1 vozilo na Turističku organizaciju i Gradsku razvojnu agenciju.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 90.391 KM i za 24% su niži u odnosu na rebalansom planirana sredstva. Čine ih najvećim dijelom rashodi: dnevnicu za službena putovanja u zemlji (5.884 KM), dnevnicu za službena putovanja u inostranstvu (9.742 KM), po osnovu smještaja u inostranstvu (7.986 KM), utroška benzina (43.417 KM) i nafte i naftnih derivata (14.849 KM).

Turistička organizacija za određena službena putovanja na kojima je obezbjeđena ishrana nije umanjivala dnevnice za 50% što nije u skladu sa članom 9. Uredbe o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 73/10).

Preporučujemo direktoru Turističke organizacije da obezbijedi da se obračun i isplata dnevnica vrši u skladu sa članom 9. Uredbe o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 89.240 KM i za 16% su niži u odnosu na rebalansom planirana sredstva. Čine ih najvećim dijelom rashodi za usluge: platnog prometa (2.303 KM); osiguranje lica i imovine (23.634 KM); štampanja, grafičke obrade, kopiranja, uvezivanja (20.650 KM); objavljivanja tendera, oglasa i informativnih tekstova (13.849 KM); održavanja računarskih programa (9.493 KM); održavanja licenci (5.053 KM) i ostale stručne usluge (3.740 KM).

Ostali nepomenuti rashodi iskazani su u iznosu od 708.899 KM i za 2% su niži u odnosu na rebalansom planirana sredstva.

Čine ih najvećim dijelom rashodi za: bruto naknade volonterima (98.898 KM); skupštinskim poslanicima i odbornicima (196.435 KM); ugovore o djelu (62.045 KM); privremene i povremene poslove (15.230 KM); reprezentaciju u zemlji (23.458 KM); organizaciju prijema, manifestacija i sl. (22.076 KM); isplate glavnice, kamate i ostalih rashoda za izgubljene sudske sporove (173.931 KM); takse i naknade za registraciju vozila (7.043 KM); uplatu članarina (5.230 KM) i ostale nepomenute rashode (56.040 KM).

Gradonačelnik je prije donošenja Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave (17.06.2016. godine) donio odluku kojom se odobrava isplata volonterske naknade (u fiksnom iznosu od 200 KM mjesečno po jednom volonteru) za 60 volontera sa stečenom VSS i VŠS. Sredstva za navedene namjene obezbijedena su rebalansom budžeta Grada.

Gradska uprava je u decembru 2016. godine za 55 volontera isplatila naknade od po 200 KM iako je članom 103. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16) definisano da „poslodavac može sa nezaposlenim licem da zaključi ugovor o stručnom osposobljavanju bez naknade, radi stručnog osposobljavanja, odnosno sticanja radnog iskustva i uslova za polaganja stručnog ispita (volonter).“

Preporučujemo gradonačelniku da prilikom zaključivanja ugovora sa volonterima obezbijedi potpunu primjenu Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave.

Rashodi za bruto naknade skupštinskim poslanicima i odbornicima iskazani su iznosu 196.435 KM za 29 odbornika. Odlukom o odborničkoj naknadi i naknadi članovima radnih tijela definisane su: mjesečna odbornička naknada (300 KM), dodatak za prisustvo sjednici (20 KM) i dodatak za studente i nezaposlene (100 KM).

Rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu iskazani su u iznosu od 62.045 KM. Najvećim dijelom se odnose na Turističku organizaciju (20.641 KM) za poslove arheološkog istraživanja na lokalitetu Gradina za koji su sredstva obezbjeđena po „Ugovoru o korišćenju dodijeljenih sredstava za sufinansiranje projekata institucija kulture u Bosni i Hercegovini za 2016.“ godinu potpisanim sa Ministarstvom civilnih inicijativa Bosne i Hercegovine. Gradska razvojna agencija je potpisala dva ugovora o djelu (19.961 KM) koji se odnose na izradu i ažuriranje baze podataka i poslove analize stanja i kretanja u oblasti poljoprivrede u cilju pripreme sveobuhvatne informacije o poljoprivredi kao osnove za izradu strategije, dok su srednje škole zaključile ugovore o djelu u iznosu od 13.672 KM.

Rashodi po osnovu reprezentacije u zemlji iskazani su u iznosu od 23.458 KM. Pravilnikom o troškovima reprezentacije je definisano da pravo na reprezentaciju imaju izabrani funkcioneri, načelnici odjeljenja Gradske administrativne službe i sekretar Skupštine, a gradonačelnik posebnim zaključkom utvrđuje limit na ime troškova reprezentacije čija visina se utvrđuje u zavisnosti od budžeta Grada.

Rashodi po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida iskazani su u iznosu 1.630 KM. U toku godine iznos od 3.609 KM je pogrešno iskazan u okviru rashode po osnovu poreza na teret poslodavca umjesto u okviru rashodi po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida.

Ostali nepomenuti rashodi iskazani su u iznosu 56.040 KM, od čega se najveći dio odnosi na: Turističku organizaciju-za štampanje kataloga i izradu flajera (24.547 KM); srednjoškolske centre (12.058 KM); Gradsku upravu (8.956 KM) i Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (8.470 KM).

U okviru ostalih nepomenutih rashoda iskazan je iznos od 2.925 KM koji se odnosi za „android aplikaciju“ u Turističkoj organizaciji koji je trebao biti iskazan u okviru računarskih programa što nije u skladu sa članovima 24. i 99. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 122.923 KM, a odnose se na kamate na primljene zajmove u zemlji po osnovu: kredita Fonda stanovanja (6.579 KM) i za izgradnju Administrativnog centra Grada (116.344 KM).

Subvencije su iskazane u iznosu od 263.334 KM, a odnose se na subvencije za gradski prevoz na osnovu potpisanih ugovora sa prevoznicima.

Grantovi su iskazani u iznosu od 833.009 KM i za 2% su viši u odnosu na rebalansom planirane, a odnose se najvećim dijelom na tekuće grantove za: parlamentarne stranke (38.000 KM); sportske organizacije (156.455 KM); vjerske zajednice (30.000 KM); organizacije iz oblasti obrazovanja, nauke i kulture (52.950 KM); neprofitne organizacije (54.100 KM); Gradski crveni krst (28.000 KM); Regionalnu boračku organizaciju (7.000 KM); Gradsku organizaciju slijepih i slabovidih Istočno Sarajevo (2.500 KM); Savez opština i gradova Republike Srpske (5.000 KM). Ostali tekući i kapitalni grantovi u zemlji odnose se najvećim dijelom na granove za: azil za pse (105.000 KM); medije (63.000 KM); Vojničko groblje Sokolac (70.000 KM); Klinički centar–bolnica Kasindo (17.500 KM); Domove zdravlja Sokolac i Istočno Sarajevo (10.000 KM); Univerzitet Istočno Sarajevo (15.000 KM) i dr.

Prilikom dodjele grantova primjenjivani su interno doneseni pravilnici za dodjelu sredstava iz oblasti: sporta, kulture, te grantovi nevladinim, neprofitnim organizacijama i udruženjima građana čiji se projekti finansiraju ili sufinansiraju sredstvima iz budžeta Grada i sl.

Grantovi u Turističkoj organizacija iskazani su u iznosu od 48.760 KM, a odnose se na realizaciju programa potrošnje boravišne takse.

Gradska razvojna agencija je na ime grantova dodijelila 85.000 KM na osnovu dva Javna poziva za dodjelu podsticajnih sredstava u svrhu novog zapošljavanje i to preduzećima: „Margo“ d.o.o. (30.000 KM), „Optikum“ d.o.o. (30.000 KM) i „Gamaprint&Design“ (25.000 KM).

Iz budžetske rezerve, po rješenjima gradonačelnika, na ime grantova utrošeno je 36.793 KM.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 280.924 KM i za 34% su više u odnosu na rebalansom planirane. Odnose se na tekuće pomoći: porodicama poginulih boraca (149.484 KM); učenicima i studentima (60.000 KM) i ostale tekuće doznake građanima koje su uglavnom isplaćene na osnovu rješenja iz budžetske rezerve (71.440 KM).

Transferi između budžetskih jedinica iskazani su u iznosu od 1.368.000 KM, a odnose se na transfere opštinama: Sokolac (480.000 KM); Trnovo (160.000 KM); Istočna Ilidža (290.000 KM); Istočni Stari Grad (325.000 KM) i Pale (83.000 KM) kao i transfer Matičnoj biblioteci Istočno Sarajevo (30.000 KM).

Od sredstava realizovanih opštinama (1.338.000 KM) iznos od 770.000 KM realizovan je na osnovu Odluke o raspodjeli suficita iz 2015. godine.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 423.533 KM, a odnose se na izdatke za: investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata; nabavku postrojenja i opreme; nabavku zaliha materijala, robe i sitnog inventara i po osnovu poreza na dodatu vrijednost.

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata iskazi su u iznosu od 68.116 KM, a odnose se na ulaganja u Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu. Za iznos od 65.157 KM izvršena je rezervacija sredstava za adaptaciju i rekonstrukciju vatrogasnih domova u Palama i Sokocu kao i vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem radova. Izdaci za izgradnju i pribavljanje puteva su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 5.946 KM (objašnjeno u rashodima za tekuće održavanje).

Izdaci za nabavku postrojenja i opreme iskazani su u iznosu od 247.057 KM. Odnose se najvećim dijelom na nabavke u Gradskoj upravi i to: prevoznih sredstava (29.952 KM); vertikalne signalizacije (31.243 KM); kancelarijske opreme (14.126 KM). Iznos od 138.780 KM odnosi se na nabavku postrojenja i opreme u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici, dok se iznos od 27.077 KM odnosi na nabavke knjiga, kancelarijske i računarske opreme za potrebe srednjih škola.

Izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara iskazani su u iznosu od 63.842 KM, a odnosi se na izdatke za nabavku sitnog alata i inventara, auto guma, uniformi i obuće u Gradskoj upravi i ostalim nižim budžetskim korisnicima od čega se najveći dio odnosi na Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (54.941 KM).

Izdaci za finansijsku imovinu iskazani su u iznosu od 152.000 KM, a odnose se na naplaćena sredstava od fizičkih lica za zemljište dodijeljeno po Projektu P2 koje je Grad uplatio opštinama na kojima se nalazi navedeno zemljište i to: Pale (15.000 KM), Istočno Novo Sarajevo (70.000 KM) i Istočna Ilidža (67.000 KM).

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 416.094 KM, a odnose se na otplatu dugova po kreditu i to: za izgradnju Administrativnog centra Grada (360.425 KM), kredita Fonda stanovanja (30.669 KM) i Belgijskog robnog kredita (25.000 KM).

6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)

Suficit tekućeg perioda u iznosu od 276.779 KM predstavlja razliku budžetskih prihoda i primitaka (8.312.049 KM) uvećanih za suficit iz ranijeg perioda (1.026.488 KM) i budžetskih rashoda i izdataka (9.061.758 KM). Grad je donio Odluku o raspodjeli suficita u iznosu od 903.000 KM, od čega se 770.000 KM odnosi na sredstva realizovana opštinama, a iznos od 133.000 KM je realizovan: Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici (20.000 KM), Gradskoj razvojnoj agenciji (50.000 KM) i za izvršenje po sudskim presudama (63.000 KM).

Po nalazu revizije suficit tekućeg perioda iznosi 523.194 KM i predstavlja razliku budžetskih prihoda i primitaka uvećanih za suficit iz ranijeg perioda (9.584.952 KM) i budžetskih rashoda i izdataka (9.061.758 KM).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 7.571.250 KM, a čine ih: poreski i neporeski prihodi; grantovi, transferi i prihodi obračunskog karaktera. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 199.502 KM.

Poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi obrazloženi su pod tačkom 6.1.1. izvještaja.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 117.276 KM, a čine ih: prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine i pomoći u naturi.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (15.092 KM) odnose se na iskknjižene obaveze prema preduzeću "Montaža" d.o.o. iz ranijih godina sa kojim je Gradska uprava bila u sudskom sporu i koji je izgubljen. Sudskom presudom od 24.11.2016. godine je naloženo da se uplata izvrši na račun advokata te je uknjižen iznos od 73.869 KM, od čega se 44.462 KM odnosi na obaveze po sudskim rješenjima, iznos od 24.057 KM na kamatu i iznos od 5.350 KM na obaveze za troškove parničnog postupka. Obaveze po navedenoj presudi su izmirene 30.03.2017. godine.

Naplata komunalne naknade iz ranijih godina (223.310 KM) kao i spornih potraživanja iz ranijih godina u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici i Srednjoj školi "28. juni" Istočno Novo Sarajevo (5.091 KM) su iskazane u okviru redovnih, a ne u okviru prihoda obračunskog karaktera što nije u skladu sa članom 125. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

Pomoći u naturi (102.184 KM) odnose se na pripadajući dio obračunate amortizacije na sredstva dobijena u vidu donacije. Najveći dio odnosi se na: Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (92.322 KM), Srednjoškolski centar Pale (4.940 KM) i JU Srednjoškolski centar „Vasilije Ostroški“ Sokolac (3.937 KM).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 8.880.128 KM, a čine ih: tekući rashodi osim rashoda obračunskog karaktera i rashodi obračunskog karaktera. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 147.065 KM.

Tekući rashodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.2. izvještaja.

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 809.997 KM, a čine ih: nabavna vrijednost realizovanih zaliha; rashodi po osnovu amortizacije; rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine i ostali rashodi obračunskog karaktera.

Nabavna vrijednost realizovanih zaliha iskazana je u iznosu od 63.842 KM od čega se najveći dio odnosi na Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (54.941 KM).

Rashodi po osnovu amortizacije iskazani su u iznosu od 689.091 KM, a najveći dio se odnosi na obračunatu amortizaciju u: Gradskoj upravi (323.350 KM), Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici (248.702 KM) i srednjim školama (109.146 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su u iznosu od 54.599 KM, a odnose se na: rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja za novčana sredstva koja su ostala na računu Banka Srpske na dan 16.11.2015. godine (47.406 KM), isknižene avanse za finansijsku imovinu nakon izgubljene sudske presude u sporu sa MaksMara koji je bio izvođač radova na Administrativom centru (4.982 KM) i neto vrijednost rashodovane opreme po Odluci o otpisu osnovnih sredstava i sitnog inventara od 25.01.2017. godine u iznosu od 2.211 KM.

Rashodovana oprema u iznosu od 2.211 KM je klasifikovana u okviru rashoda od usklađivanja vrijednosti proizvedene stalne imovine umjesto u okviru gubitaka po osnovu rashodovanja imovine.

Ispravke vrijednosti potraživanja za novčana sredstva koja su ostala na računu Banke Srpske u iznosu od 47.406 KM su klasifikovana u okviru ostalih rashoda od usklađivanja vrijednosti nefinansijske imovine umjesto u okviru ostalih rashoda od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine.

Grad nije u okviru rashoda od usklađivanja vrijednosti imovine iskazao iznos od najmanje 152.821 KM koji se odnosi na nenaplaćene komunalne naknade iz ranijih godina što nije u skladu sa članom 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova kao i Upustvom o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos).

Ostali rashodi obračunskog karaktera (2.465 KM), odnose se najvećim dijelom na Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (2.132 KM). U okviru rashoda obračunskog karaktera nisu iskazani rashodi u iznosu od 1.117 KM koji se odnose na rashodovanu opremu Teritorijalne vatrogasne jedinice dobijenu iz donacije. Takođe, navedena oprema nije ispravno evidentirana ni u okviru prihoda obračunskih karaktera što nije u skladu sa članovima 95. i 125. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova, što je za posljedicu imalo potcijenjene obračunske rashode i obračunske prihode u iznosu od 1.117 KM.

Preporučujemo starješini Teritorijalne vatrogasne jedinice da prilikom evidentiranja rashoda obračunskog karaktera, neporeskih prihoda, prihoda obračunskog karaktera i primitaka obezbijedi primjenu članova 100., 131., 137. i 156. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha Grad je kao razliku prihoda i rashoda iskazao negativan finansijski rezultat u iznosu od 1.308.878 KM. Po nalazu revizije negativan finansijski rezultat je precijenjen u najmanjem iznosu od 52.437 KM, a objašnjenja za razlike su navedena u tačkama 6.2.1. i 6.2.2. izvještaja.

6.3. Bilans stanja

Struktura aktive i pasive prikazana je u obrascu Bilans stanja koji je u prilogu ovog izvještaja.

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Grada na dan 31.12.2016. godine iskazana je u iznosu od 36.261.370 KM bruto vrijednosti, 9.013.712 KM ispravke vrijednosti i 27.247.658 KM neto vrijednosti. Po nalazu revizije neto vrijednost je potcijenjena u najmanjem iznosu od 47.752 KM. Čini je: kratkoročna finansijska imovina; nefinansijska imovina u tekućim sredstvima; dugoročna finansijska imovina i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina iskazana je u iznosu 3.560.017 KM bruto vrijednosti, 2.151.993 KM ispravke vrijednosti i 1.408.024 KM neto vrijednosti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u neto iznosu od 1.125.890 KM, a odnose se na stanje na bankovnim računima i u blagajni.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 273.834 KM, a po nalazu revizije neto vrijednost je potcijenjena u najmanjem iznosu od 38.881 KM.

Čine ih u najvećem iznosu potraživanja po osnovu: prodaje i izvršenih usluga; nenaplaćenih poreza, doprinosa i neporeskih prihoda i ostalih kratkoročnih potraživanja.

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga iskazana su u neto iznosu od 24.239 KM, a odnosi se na: Gradsku upravu (15.241 KM) i Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu-servisiranje protivpožarnih aparata (8.998 KM).

Neto vrijednost potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga u Gradskoj upravi odnosi se na potraživanja po osnovu zakupa: pravnim licima (3.133 KM) i alternativnog smještaja (12.108 KM).

Gradska uprava je potraživanja po osnovu zakupnine za alternativni smještaj kao i potraživanja po osnovu komunalnih naknada iskazivala u okviru kratkoročno razgraničenih prihoda, a za naplaćeni iznos su kratkoročni razgraničeni prihodi ukinuti i evidentirani u okviru odgovarajućih prihoda (prihodi od zakupa i renti i naknade po raznim osnovama). Takođe, Teritorijalna vatrogasna jedinica je po istom principu evidentirala potraživanja za izvršene usluge (servisiranje protivpožarnih aparata), a za naplaćeni iznos su kratkoročno ragraničeni prihodi ukinuti i evidentirani u okviru odgovarajućih prihoda (prihodi od pružanja usluga).

Sumnjiva i sporna potraživanja i ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja iskazani su u iznosu od 854.120 KM. Najveći dio (848.780 KM) se odnosi na Gradsku upravu i to na sumnjiva i sporna potraživanja iz ranijih godina od Zavoda za planiranje i izgradnju Grada koji je prestao sa radom te nije bilo moguće naplatiti navedeno potraživanje. Navedeni iznos nije iskazan u okviru spornih ostalih dugoročnih potraživanja u zemlji što nije u skladu sa članom 61. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opštine, gradova i fondova.

Ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja Teritorijalna vatrogasna jedinica (1.998 KM) nije evidentirala u okviru rashoda od usklađivanja vrijednosti imovine već na teret kratkoročno ragraničenih prihoda što je za posljedicu imalo potcijenjene rashode obračunskog karaktera i rezultat tekuće godine.

Evidentiranje rashoda obračunskog karaktera na teret kratkoročno razgraničenih prihoda nije u skladu sa članom 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opštine, gradova i fondova.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazana su u iznosu od 221.170 KM, a odnose se na nenaplaćena potraživanja po osnovu komunalne naknade u Gradskoj upravi, po nalazu revizije potcijenjena su u najmanjem iznosu od 38.881 KM.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 26.793 KM, a odnose se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu refundacije bolovanja i preraspodjele javnih prihoda.

Sumnjiva i sporna ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.049.660 KM, od čega se najveći dio (996.255 KM) odnosi na potraživanja od DOO „Jugovoinvest“ Pale, a iznos od 47.405 KM za sredstva koja su 16.11.2015. godine ostala blokirana na računu kod Banke Srpske. Protiv DOO „Jugovoinvest“ Pale vodi se sudski spor.

Iznos od 996.255 KM se odnosi na sporna potraživanja iz ranijih godina i nije iskazan u okviru sumnjivih i spornih ostalih dugoročnih potraživanja u zemlji što nije u skladu sa članom 61. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opštine, gradova i fondova.

Dugoročna finansijski imovina iskazana je u neto iznosu od 13.427.494 KM, a odnosi se na akcije i učešća u kapitalu i dugoročne zajmove.

Akcije i učešća u kapitalu iskazane su u iznosu od 13.500 KM, a odnose se na osnivačke uloge u: Javnom turističkom preduzeću (6.000 KM), JP Zavod za planiranje i izgradnju grada (2.500 KM), Gradskoj razvojnoj agenciji (2.000 KM), Matičnoj biblioteci Istočno Sarajevo (2.000 KM) i „EYOF“ 2019 (1.000 KM). Grad prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja za 2016. godinu nije vršio konsolidaciju ulaganja u kontrolisane druge entitete javnog sektora u smislu odredbi člana 110. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj.

Preporučujemo gradonačelniku Grada da obezbijedi da se u konsolidovane finansijske izvještaje Grada uključe finansijski izvještaji kontrolisanih entiteta u skladu sa odredbama člana 110. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u Republici Srpskoj.

Dugoročni zajmovi iskazani su u iznosu od 13.413.994 KM, a odnose se na zajmove date:

- javnim preduzećima po projektu P1 u iznosu od 6.579.353 KM i to preduzećima: A.D.“Pretis“, A.D.“Lasta“, A.D.Fabrika motora „FAMOS“, Predionica Trnovo, UPI „DC“ Pale, „Intal Milići“, A.D.“Unioninvest“ Istočna Ilidža, A.D.“Bjelašnica Podgrab, A.D.“Termoaparati-TAT“, „Fabrika specijalnih vozila“ (protiv kojih se vode sudski sporovi);

- fizičkim licima po Projektu P2 za dati građevinski materijal (5.178.291 KM) i za zemlju (1.656.350 KM) za izgradnju Srpskog Sarajeva.

Ostala dugoročna potraživanja u iznosu od 1.370.317 KM u cjelosti su preknjižena na sumnjiva i sporna i ispravku vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja, a odnose se na preduzeća: Bjelašnica Podgrab (40.980 KM) i DOO „Jugovo-tržna gradnja“ Smederevo (1.329.337 KM), protiv kojih se vode sudski sporovi.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu 17.903.542 KM bruto vrijednosti, 5.491.402 KM ispravke vrijednosti i 12.412.140 KM neto vrijednosti. Čine je neto vrijednosti: proizvedene stalne imovine (10.916.590 KM), neproizvedene stalne imovine (1.148.380 KM) i nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi i avansi (347.170 KM).

Proizvedenu stalnu imovinu čine: zgrade i objekti (9.162.876 KM), postrojenja i oprema (1.736.731 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (16.983 KM).

Zgrade i objekte Gradske uprave (7.329.558 KM) u najvećem iznosu čini neto vrijednost: kolektivnih centara Lukavica i Pale (733.653 KM), objekta „Kikinda“ Pale (707.465 KM), Administrativnog centra (5.073.778 KM), radionice „Gras“ Istočno Sarajevo (231.096 KM), poslovnog prostora Matične biblioteke (68.419 KM) i autobuske stanice Istočno Sarajevo (497.924 KM).

Objekat autobuske stanice je stavljen pod hipoteku kao garancije otplate stambenog kredita Fonda stanovanja do 21.04.2019. godine dok su objekat „Kikinda“, zemljište i objekat na kojem se nalazi Administrativni centar Grada stavljeni pod hipoteku radi garancije otplate kredita za izgradnju Administrativnog centra Grada do 01.09.2022. godine.

Gradska uprava je iznos od 5.946 KM koji se odnosi na povećanje vrijednosti puteva i auto-puteva iskazala u okviru rashoda za tekuće održavanje što nije u skladu sa članovima 20. i 99. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opštine, gradova i fondova, te su objekti i rashodi po osnovu amortizacija potcijenjeni, dok su rashodi tekućeg održavanja precijenjeni.

Postrojenja i oprema u najvećem iznosu se odnose na Gradsku upravu (494.785 KM), Teritorijalnu vatrogasnu jedinicu (982.946 KM), dok se ostatak odnosi na niže budžetske korisnike.

U 2016. godini u Gradskoj upravi nabavljeni su: motorno vozilo (29.952 KM), računarska oprema (14.012 KM) i ostala postrojenja i oprema (31.243 KM), dok su u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici nabavljena: tri specijalna vatrogasna vozila (293.677 KM), radio oprema (12.526 KM) i vatrogasna oprema (41.658 KM).

U toku godine u Gradskoj upravi i Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici rashodovana je oprema bruto vrijednosti (24.938 KM), ispravke vrijednosti (19.477 KM) i neto vrijednosti (5.461 KM), dok je amortizacija obračunata u iznosu od 689.091 KM.

Nematerijalna proizvedena imovina odnosi se na računarske programe, Strategiju razvoja Grada, Prostorni plan Grada i originalna zabavna, književna i umjetnička djela.

Turistička organizacija je račun u iznosu od 2.925 KM koji se odnose na računarski program klasifikovala u okviru ostalih nepomenutih rashoda. Navedena klasifikacija nije u skladu sa članovima 24. i 99. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opštine, gradova i fondova, te su nematerijalna proizvedena imovina i rashodi po osnovu amortizacije potcijenjeni, dok su ostali nepomenuti rashodi precijenjeni.

Preporučujemo direktoru JU Turistička organizacija Grada da se prilikom evidentiranja nematerijalne proizvedene imovine i izdataka za proizvedenu stalnu imovinu obezbijedi primjena članova 24. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Neproizvedena stalna imovina iskazana je u iznosu od 1.148.380 KM, a u najvećem iznosu čini je zemljište (1.130.979 KM) i to: gradsko građevinsko zemljište (956.025 KM) koje se odnosi na Gradsku upravu i JU Srednjoškolski centar „Vasilije Ostroški“ Sokolac (32.595 KM) kao i ostalo građevinsko zemljište (142.359 KM) koje se odnosi na srednje škole.

Nematerijalna neproizvedena imovina iskazana je u iznosu od 17.401 KM, a odnosi se na neto vrijednost preinvesticione studije poslovnih zona u Gradskoj razvojnoj agenciji.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi i avansi iskazani su u iznosu od 347.170 KM, od čega se 328.181 KM odnosi na Gradsku upravu i to na sredstva u pripremi iz ranijih godina za izgradnju objekata: farma Kijevo (171.288 KM) i ogledni stambeni objekat Pale (156.893 KM).

Skupštini grada preporučujemo da obezbijedi da se izvrši analiza završenosti objekata i donesu odgovarajuće odluke o statusu objekata u pripremi u koja su ranijih godina uložena značajna sredstva kako bi se spriječilo devastiranje i dalje obezvrjeđivanje uložених javnih sredstava Grada na osnovu kojih bi se izvršilo priznavanje i vrednovanje nefinansijske imovine u skladu sa zahtjevima MRS JS 17-Nekeretnine, postojenja i oprema.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Grada na dan 31.12.2016. godine iskazana je u iznosu od 27.247.658 KM, a čine je: kratkoročne obaveze; dugoročne obaveze i vlastiti izvori. Po nalazu revizije je potcijenjena u najmanjem iznosu od 47.752 KM.

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 1.063.418 KM, a čine ih: kratkoročne finansijske obaveze; obaveze za lična primanja; obaveze iz poslovanja; obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite i kratkoročna rezervisanja i razgraničenja.

Kratkoročne finansijske obaveze (468.690 KM) u cjelosti čine obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana, a odnose se na obaveze po osnovu kredita: za izgradnju Administrativnog centra (410.874 KM), Fonda stanovanja (32.816 KM) i Belgijskog robnog kredita (25.000 KM).

Obaveze za lična primanja (65.364 KM) odnose se na bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih.

Obaveze iz poslovanja (234.819 KM) od čega se 225.194 KM odnosi na obaveze u zemlji. Najveći dio obaveza odnosi se na ostalu budžetsku potrošnju i to na obaveze po sudskim rješenjima (144.555 KM), dok se ostatak odnosi na obaveze po računima iz decembra 2016. godine.

Do 28.02.2017. godine su izmirene kratkoročne obaveze dospjele na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 146.003 KM, dok su ostale neizmirene obaveze u iznosu od 144.555 KM po sudskim rješenjima, od čega je iznos od 73.869 KM prema preduzeću „Montaža“ d.o.o. Istočno Sarajevo izmiren 30.03.2017. godine (tačka 6.2.1. izvještaja). Iznos od 70.686 KM je ostao neizmiren iz razloga što su za sudska rješenja iz 2015. godine uložene žalbe Vrhovnom sudu koje do završetka revizije nisu riješene.

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (276.045 KM), a odnose se na kratkoročno razgraničene prihode po osnovu: zakupnine od Sberbank (33.768 KM); zakupnine za alternativni smještaj (12.109 KM); komunalnih naknada (221.170 KM) i pružanja usluga servisiranja protivpožarnih aparata (8.998 KM). Po nalazu revizije iznose 33.768 KM (za zakupnine od Sberbank koji se odnosi na 2017. godinu jer je ugovor na period od septembra tekuće do septembra sljedeće godine), dok je iznos od 12.109 KM trebao biti iskazan u okviru prihoda od zakupa i rente, a iznos od 8.998 KM u okviru prihoda opštinskih organa uprave, što nije u skladu sa članovima 119. i 120. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opštine, gradova i fondova. Grad nije primjenjivao Upustvo o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos) te su za iznos od 242.277 KM precijenjeni kratkoročno razgraničeni prihodi dok su neporeski prihodi; rezultat tekuće i ranijih godine potcijenjeni.

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 4.585.873 KM, a čine ih: dugoročne finansijske obaveze; dugoročna rezervisanja i razgraničenja i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne finansijske obaveze čine obaveze po zajmovima u iznosu od 2.593.066 KM, a odnose se na obaveze po kreditima: Razvojna banka Jugoistočne Evrope (47.356 KM); Banke Srpske (2.220.710 KM) i Vlada Republike Srpske-Ministarstvo finansija (325.000 KM)

Dugoročne obaveze po zajmovima odnose se na obaveze po kreditima:

Obaveze prema Razvojnoj banci Jugoistočne Evrope a.d. Banja Luka po osnovu Ugovora o kreditu za stambeno kreditiranje grada Srpsko Sarajevo od 29.03.2004. godine za izgradnju, kupovinu stanova kao posebnih dijelova zgrade za stambeno zbrinjavanje građana-lica u stanju socijalnih potreba i drugih lica iz prioriternih grupa utvrđenih članom 7. Zakona o Fondu stanovanja Republike Srpske na dan 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 47.356 KM. Kredit je odobren u iznosu od 350.000 KM, na period od 180 mjeseca uz godišnju kamatnu stopu od 7%.

Obaveze prema Balkan Investment Banci a.d. Banja Luka (po osnovu „Ugovora o prosljeđivanju“ od 08.05.2012. godine za Projekat infrastrukture iz sredstava Evropske investicione Banke na dan 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 2.220.710 KM. Kredit je odobren u iznosu od 4.000.000 KM na period od 120 mjeseci po promjenljivoj kamatnoj stopi koja se sastoji od izlazne kamatne stope Investicono-razvojne banke Republike Srpske uvećane za kamatnu maržu Banke od 2,5%.

Obaveze prema Vladi Republike Srpske-Ministarsvo finansija po osnovu ugovora od 21.04.2004. godine na dan 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 325.000 KM. Kredit je odobren u iznosu od 255.646 EUR (500.000 KM) po osnovu Supsidijarnog ugovora o namjenskom kreditu za kupovinu belgijskih kapitalnih roba ili industrijske opreme i usluga po Projektu javne rasvjete za osvijetljenje puteva i ulica Srpskog Sarajeva na period od 20 godina bez kamate.

Ukupne obaveze po zajmovima iskazane su u iznosu od 3.061.756 KM od čega se na obaveze koje dospjevaju do godinu dana odnosi 468.690 KM, a na dugoročne obaveze 2.593.066 KM.

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 497.901 KM, a odnose se na dugoročno razgraničene prihode po osnovu donacija i to: srednjim školama po osnovu donacija opreme (28.749 KM) i Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici za nabavku vatrogasne opreme finansirane od strane Vatrogasnog saveza Republike Srpske (469.152 KM).

Ostale dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 1.494.906 KM, a odnose se na obaveze Grada prema opštinama za koje su fizička lica uplaćivala sredstva za zemljište dobijeno po projektu P2.

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 21.598.367 KM, a čine ih: trajni izvori sredstava (847.131 KM); rezerve (1.015.838 KM); finansijski rezultat ranijih godina (21.044.276 KM) i finansijski rezultat tekuće godine (-1.308.878 KM).

Trajne izvore sredstava čine zemljište, bibliotetske knjige i umjetnička djela: u Gradskoj upravi (526.725 KM) i srednjoškolskim centrima (320.406 KM).

Trajni izvori sredstava koji se odnose na zemljište i rezerve po osnovu revalorizacije zemljišta iznose 953.539 KM što je za 2.486 KM manje u odnosu na gradsko građevinsko zemljište koje je iskazano u iznosu od 956.025 KM što nije u skladu sa članom 83. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova.

Takođe, u okviru trajnih izvora sredstava iskazan je iznos od 12.500 KM koji se odnosi na osnivački ulog dok je učešće u kapitalu u ostalim domaćim neprofitnim subjektima iskazano u iznosu od 13.500 KM. Razlika u iznosu od 1.000 KM odnosi se na osnivački ulog u „EYOF“ koji je 2014. godine greškom uknjižen u okviru izdataka.

Rezerve su iskazane u iznosu od 1.015.838 KM, a odnose se na rezerve po osnovu: revalorizacije u Srednjoškolskom centru „Vasilije Ostroški“ Sokolac (561.669 KM) i izvršene procjene zemljišta Gradske uprave (454.169 KM).

Finansijski rezultat ranijih godina u 2015. godini iskazan je u iznosu od 21.252.968 KM, a u toku 2016. godine je smanjen u iznosu od 208.692 KM od čega se najveći dio odnosi na: sravnjenja po ugovorima za dati materijal po projektu P2 (157.803 KM); povrata komunalne takse Poštama Srpske (28.642 KM) i povrata pogrešno uplaćen javnih prihoda iz ranijih godina na osnovu izvještaja Poreske uprave (18.610 KM).

Finansijski rezultat ranijih godina potcijenjen je u najmanjem iznosu od 234.106 KM od čega se najveći dio (237.591 KM) odnosi na potraživanja iz ranijih godina koja su zbog primjene gotovinske, a ne obračunske osnove iskazana u okviru kratkoročno razgraničenih prihoda.

Finansijski rezultat tekuće godine u konsolidovanom bilansu uspjela iskazan je u negativnom iznosu -1.308.878 KM i predstavlja razliku između ukupnih prihoda (7.571.250 KM) i ukupnih rashoda (8.880.128 KM). Po nalazu revizije potcijenjen je u najmanjem iznosu od 52.437 KM.

Preporučujemo gradonačelniku da se prilikom evidentiranja zgrada i objekata, spornih ostalih dugoročnih potraživanja, trajnih izvora sredstava, rashoda obračunskog karaktera, neporeskih prihoda i primitaka obezbijedi primjena članova 20., 62., 86., 100., 130. i 156. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Grad Istočno Sarajevo je u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive iskazao iznos od 9.662.364 KM (u cjelosti se odnosi na Gradsku upravu), a čine ih vrijednost: sportiskih dvorana (9.206.026 KM); primljenih garancija za kvalitet izvedenih radova na Administrativnom centru Grada (143.281 KM) i date garancije (313.057 KM).

Data garancija za ODJKP „Vodovod i kanalizacija“ Pale se odnosi na garanciju po osnovu Supsidijarnog sporazuma između Vlade Republike Srpske – Ministarstva finansija Republike Srpske i ODJKP „Vodovod i kanalizacija“ Pale iz sredstava po Projektu urbane infrastrukture i pružanja usluga finansiranim od strane Svjetske banke-Međunarodne asocijacije za razvoj.

Vanbilansna evidencija u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu je manje iskazana u iznosu od 30.984 KM. Do smanjenja je došlo iz razloga što je JP „Vodovod i kanalizacija“ Pale izvršio uplatu obaveza prema Gradu za ratu kredita koje je Ministarstvo finansija u 2016. godini naplatilo od Grada na osnovu Sporazuma o načinu izmirenja duga po pravosnažnoj i izvršnoj presudi Višeg privrednog suda u Banja Luci od 14.09.2015. godine (tačka 6.1.1. izvještaja).

6.4. Bilans novčanih tokova

Bilans novčanih tokova je sastavljen na način propisan članom 54. stav (1) i (2) Pravilnika o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opštine, gradova i fondova.

U Bilansu novčanih tokova Grad je iskazao negativan neto novčani tok (616.622 KM) koji predstavlja razliku priliva gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu 7.452.428 KM i odliva

gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 8.069.050 KM. Neto novčan tok iz investicionih aktivnosti je pozitivan i iskazan je u iznosu od 279.036 KM, a predstavlja razliku između priliva gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 858.075 KM i odliva gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 579.039 KM. Neto novčani tok iz aktivnosti finansiranja je negativan (416.093 KM) i predstavlja odlive gotovine iz aktivnosti finansiranja. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazani su u iznosu od 1.879.569 KM, neto smanjenje je 753.679 KM, te su gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine iskazani u iznosu od 1.125.890 KM.

Zbog međusobne povezanosti pozicija iz ovih izvještaja, utvrđena odstupanja od propisanih pravila i standarda izvještavanja u Bilansu uspjeha, Bilansu stanja i Periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta, odnose se i na pojedine pozicije Bilansa novčanih tokova.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Grad nije izvršio analizu i procjenu u vezi sa vremenskom neograničenošću poslovanja i u Napomenama uz finansijske izvještaje nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15. c i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Skupština Grada je na sjednici održanoj 17.07.2017. godine donijela Odluku o usvajanju informacije o sudskim sporovima zaključno sa 31.12.2016. godine koju je Pravobranilaštvo Republike Srpske-Sjedište zamjenika Istočno Sarajevo dostavilo Gradu 28.02.2017. godine.

Grad je tužena strana u 50 sudskih sporova u najmanjem iznosu 485.809 KM, od kojih su 5 riješeni u korist Grada (37.900 KM), 1 spor je izgubljen (44.462 KM) i 44 su u toku (403.447 KM).

Grad je tužilac u 958 sudskih sporova u najmanjem iznosu 13.567.679 KM, od kojih u: 61 slučaju spor je riješen u korist Grada (269.025 KM), 41 sporu tužba je povučena (198.916 KM), 103 sudska spora je zaključeno sudsko poravnanje (528.667 KM), 10 sporova su prekinuti (26.007 KM), 7 sporova su izgubljeni (24.150 KM), 433 se vode izvršni postupci (oko 1.732.000 KM) i 303 postupka su u toku (10.788.914 KM).

Razlog zbog kojih Grad vodi veliki broj sudskih sporova je u tome što su za dato zemljište na korišćenje i građevinski materijal zaključeni ugovori sa pravnim licima po Projektu P1 i sa fizičkim licima (4.090 ugovora) po Projektu P2 koji do 31.12.2016. godine po osnovu još 1740 ugovora nisu izmirili obaveze. Grad nije izvršio popis cjelokupnih sudskih sporova niti su sporovi koji su objelodanjeni u Obrazloženjima/Napomenama usaglašeni sa Izvještajem Pravobranilaštva Republike Srpske.

Preporučujemo gradonačelniku da obezbijedi popis svih sudskih sporova i usaglašavanje sa evidencijama dobijenim od Pravobranilaštva Republike Srpske prije objelodanjivanja u Napomenama uz finansijske izvještaje.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Grad i niži budžetski korisnici su uz finansijske izvještaje sačinili Napomene uz finansijske izvještaje ali iste dijelom ne zadovoljavaju zahtjeve MRS JS 1–Prezentacija finansijskih izvještaja, niti člana 57. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova, jer nisu u potpunosti objelodanjene informacije koje se:

- odnose na obrazloženje u vezi stalnosti poslovanja, paragraf 15.c i 38, MRS 1–Prezentacija finansijskih izvještaja (Gradska uprava);
- odnose na neizmirene obaveze po sudskim rješenjima u iznosu od 70.686 KM na koja su uložene žalbe Vrhovnom sudu i koje nisu riješene;
- zahtijevaju paragrafima 127-129, MRS 1–Prezentacija finansijskih izvještaja (Teritorijalna vatrogasna jedinica, JU Srednjoškolski centar Pale, Gradska razvojna agencija i JU Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo);
- odnose na nekretnine, postrojenja i opremu, paragraf 88, 90 i 94 MRS JS 17-Nekretnine, postrojenja i oprema (Teritorijalna vatrogasna jedinica, JU Srednjoškolski centar Pale, Gradska razvojna agencija i JU Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo).

Preporučujemo gradonačelniku Grada i direktorima Teritorijalne vatrogasne jedinice, Gradske razvojne agencije, Javnih ustanova Srednjoškolski centar Pale i Turistička organizacija grada Istočno Sarajevo da obezbijede da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve relevantne informacije u svrhu razumijevanja finansijskih izvještaja, a u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike.

Revizijski tim

Snježana Tubić, s.r.

Goran Štrbac, s.r.